

Стаття надійшла до редакції 19.07.2020

Перевірено на плагіат 25.07.2020 р.

унікальність – 99.81%

<https://doi.org/10.17721/StudLing2020.17.22-36>

УДК 81'23:81'42:81'33

ЛІНГВО-СУГЕСТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕХНОЛОГІЇ ЯКОРІННЯ У ДИСКУРСІ ФУТБОЛЬНИХ ФАНАТІВ (на матеріалі німецької мови)

Тетяна Василівна Гончарова, tatjana-gon@ukr.net

аспірантка

Національна академія Служби безпеки України, м. Київ

У статті викладено результати дослідження лінгво-сугестивного потенціалу дискурсу футбольних фанатів. Визначено, що дискурс фанатів вибудовується у парадигмі “свої – чужі” і спрямований на формування певного емоційного стану дискурсивної спільноти, що передбачає здійснення лінгво-сугестивного впливу. Однією з провідних технологій нейролінгвістичного програмування в комунікації фанатського угруповання як дискурсивної спільноти є технологія якоріння. У розвідці представлено алгоритм її втілення, що відбувається в шість етапів: 1) визначення ситуації, 2) створення ключового якоря-стимулу, 3) віднайдення образу-еталону у свідомості спільноти, 4) формування іміджевої презентації, 5) вибір каналу трансляції, 6) забезпечення синергії через трансляцію вербальних і невербальних засобів. Емпіричним матеріалом для дослідження технології якоріння стали відеозаписи, публікації і дописи футбольних фанатів, що належать німецькій лінгвокультури в інтернеті (на прикладі протестних дискурсів). Матеріал дослідження засвідчив, що в дискурсі застосовуються три види каналів трансляції: візуальні, аудіальні і кінестетичні. Ефективність впливу досягається завдяки їх комплексному поєднанню та використанню вербальних і невербальних семіотичних знаків. У статті виокремлено і проаналізовано засоби орфографічного, графічного, лексико-семантичного і граматики-стилістичного рівнів, за рахунок яких досягається прагматичний ефект.

Ключові слова: футбольний фанат, техніка якоріння, протестний дискурс, дискурсивна спільнота, лінгво-сугестивний потенціал.

© Goncharova T. V. [*Goncharova T. V.*, tatjana-gon@ukr.net

Linguo-Suggestive Potential of Anchoring Technology in the Discourse of football Fans (based on German language) [Linguo-sugestyvnyj potencial tehnologii' jakorinnja u diskursi futbol'nyh fanativ (na materialі nimec'koi movy)] (in Ukrainian)

**LINGUO-SUGGESTIVE POTENTIAL OF ANCHORING TECHNOLOGY IN
THE DISCOURSE OF FOOTBALL FANS
(based on German language)**

Tetiana Vasylivna Goncharova, tatjana-gon@ukr.net

PhD student

National Academy of Security Service of Ukraine, Kyiv

The article reveals the results of the study of the linguo-suggestive potential of the football fans discourse. It is found out that the discourse of fans is built in the paradigm of “us – them” and is aimed at forming a certain emotional state of the discursive community, which involves the implementation of linguo-suggestive influence. It is proved that anchoring technique is one of the leading techniques of neuro-linguistic programming in the communication of a fan group as a discursive community. The research presents an algorithm for its implementation, which has six stages: 1) determining the situation, 2) creating the key anchor-stimulus, 3) finding the image-standard in the minds of the community, 4) forming the image presentation, 5) choosing the channel of broadcasting, 6) ensuring synergy through verbal and nonverbal means. Video recordings, publications and posts of football fans of German lingual culture on the Internet (on the example of protest discourses) became the empirical material for the study of anchoring technique. The research material proved that three types of broadcast channels are used in discourse: visual, audio and kinesthetic. The effectiveness of the impact is achieved through their complex combination and the use of verbal and nonverbal semiotic signs. The article singles out and analyzes the means of spelling, graphic, lexical-semantic and grammatical-stylistic levels due to which the pragmatic effect is achieved.

Key words: *football fan, anchoring technique, protest discourse, discursive community, linguo-suggestive potential.*

**ЛИНГВО-СУГГЕСТИВНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ ТЕХНОЛОГИИ ЯКОРЕНИЯ
В ДИСКУРСЕ ФУТБОЛЬНЫХ ФАНАТОВ
(на материале немецкого языка)**

Татьяна Васильевна Гончарова, tatjana-gon@ukr.net

аспирантка

Академия Службы безопасности Украины, г. Киев

В статье изложены результаты исследования лингво-суггестивного потенциала дискурса футбольных фанатов. Определено, что дискурс фанатов

© Гончарова Т. В. [Гончарова Т. В.], tatjana-gon@ukr.net
Лингво-суггестивний потенціал технологій якоріння у дискурсі футбольних фанатів (на матеріалі німецької мови) [Лингво-суггестивный потенциал технологии якорения в дискурсе футбольных фанатов (на материале немецкого языка)] (Українською / На укр. яз.)

выстраивается в парадигме “свои – чужие” и направлен на формирование определенного эмоционального состояния дискурсивного сообщества, что предусматривает осуществление лингво-суггестивного воздействия. Одной из ключевых технологий нейролингвистического программирования в коммуникации фанатской группировки как дискурсивного сообщества является технология якорения. В работе представлен алгоритм ее реализации, что происходит в шесть этапов: 1) определение ситуации, 2) создание ключевого якоря-стимула, 3) нахождение образа-эталона в сознании сообщества, 4) формирование имиджевой презентации, 5) выбор канала трансляции, 6) обеспечение синергии через трансляцию вербальных и невербальных средств. Эмпирическим материалом для исследования технологии якорения стали видеозаписи, публикации и сообщения футбольных фанатов, принадлежащих немецкой лингвокультуре в интернете (на примере протестных дискурсов). Материал исследования показал, что в дискурсе применяются три вида каналов трансляции: визуальные, аудиальные и кинестетические. Эффективность воздействия достигается благодаря их комплексному сочетанию и использованию вербальных и невербальных семиотических знаков. В статье выделены и проанализированы средства орфографического, графического, лексико-семантического и грамматико-стилистического уровней, за счет которых достигается прагматический эффект.

Ключевые слова: футбольный фанат, техника якорения, протестный дискурс, дискурсивное сообщество, лингво-суггестивный потенциал.

Вступ

Дискурс футбольних фанатів посідає особливе місце у сучасному глобалізованому комунікативному просторі. Він базується на складних внутрішніх відносинах. Вектори розвитку комунікації є неоднорідними: від фанатичного вболівання за свій футбольний клуб до соціальної активності та реалізації свого світобачення. Фанатські угруповання є самодостатньою і впливовою складовою суспільства. Лобювання власних інтересів відбувається із застосуванням лінгво-суггестивних технологій як на стадіоні, так і поза його межами. Комунікативна взаємодія між членами базується на спільних вподобаннях та активується внаслідок прямого або опосередкованого суггестивного взаємовпливу у спільноті фанатів. Їх комунікація залежить також і від зовнішнього інформаційного спонукання. Все це дозволяє суб'єктам комунікаційного впливу досягати бажаного сприйняття реальності у їх оточенні. Комунікації футбольних фанатів сьогодні є предметом наукових пошуків. Перевага надається аналізу окремих аспектів їх дискурсивної поведінки,

соціолінгвістичних ролей і мовлення: Н. В. Слухай (спортивна сугестологія) [Слухай, 2012], І. Р. Процик (соціодіалект українських футбольних фанатів) [Процик, 2014], Г. А. Пільц, М. М. Саппа, Є. В. Позднишев (соціально-психологічні особливості фанатів) [Пільц, 2009; Саппа, 2012; Позднишев, 2008], Г. Пірсон (мотивації і етнографія футбольного середовища) [Pearson, 2012], Г. Армстронг, Д. Брімсон (футбольне хуліганство у соціокультурному контексті) [Armstrong, 1998; Брімсон, 2009]. Проте фокус цих наукових доробків лише опосередковано стосується лінгво-сугестивних можливостей дискурсу футбольних фанатів.

Актуальність дослідження обумовлена потребою в аналізі лінгво-сугестивного потенціалу дискурсу футбольних фанатів, оскільки у ньому персоналізуються культурні і соціально-політичні характеристики суспільства. Футбольні фанати здатні швидко заражатися емоціями інших, що уможлиблює маніпулятивний вплив на їх комунікацію. Як результат – виникнення дискурсивних ситуацій, які є “не лише формами взаємодії або соціальних практик, а й виражають і транслують смисли, а отже, можуть впливати на наші переконання” [Дейк, 2013, с. 133]. **Об’єкт дослідження** – лінгво-сугестивні потенції дискурсу футбольних фанатів. А **предмет** – особливості реалізації технології якоріння у німецькомовній фанатській спільноті.

Мета роботи полягає у дослідженні лінгво-сугестивного потенціалу дискурсу спільноти футбольних фанатів. Досягнення цієї мети передбачає виконання таких **завдань**: визначити алгоритм реалізації технології якоріння у дискурсі футбольних фанатів; схарактеризувати модальності каналів потрапляння інформації до членів дискурсивної спільноти, зробити аналіз втілення технології якоріння на прикладі комунікації футбольних фанатів, що належать німецькій лінгвокультурі.

Наукова новизна. Сучасний ступінь опрацювання лінгво-сугестивних потенцій дискурсу футбольних фанатів є недостатнім. Результати дослідження дозволяють виокремити одну з ключових технологій нейролінгвістичного програмування у цьому дискурсі. Визначений алгоритм реалізації технології якоріння дасть змогу спрямовувати вектори комунікації у потрібне русло і розширить можливості виявлення як потенційних кризових ситуацій, так і деескалації вже існуючих.

Виклад основного матеріалу дослідження

Футбольне фанатське угруповання як суб'єкт дискурсу характеризується емоційністю, згуртованістю, стрімкою реакцією, латентною політизованістю та спрямованістю на досягнення певних емоційних станів у колі дискурсивних групових формацій “свої – чужі” за рахунок сугестивного впливу на комунікативну поведінку фанатів. Сугестія є “процесом і результатом програмування поведінки людини і володіє потужним арсеналом можливостей” [Слухай, 2019, с. 7]. Установка на реалізацію здійснюється у свідомості індивідів і втілюється у дискурсі за рахунок вербальних і невербальних засобів. Відбувається актуалізація перцептивної закономірності, що полягає в сприйнятті не фактів об'єктивної дійсності, а їх викривлених презентацій [Korzybski, 1994]. Лінгво-сугестивний потенціал нейролінгвістичного програмування активно використовується задля впливу на масову свідомість футбольних фанатів. Технологія якоріння як “процес пов'язування внутрішньої психологічної реакції з певним зовнішнім стимулом (створення умовного рефлексу) для того, щоб цю реакцію можна було швидко (а часто ще й приховано) вмикати”, має велике значення для дискурсу фанатського угруповання [Зеленін, 2015, с. 158]. Реалізація не обмежується лише дією на футбольну спільноту, а й перетинається з соціально-політичним дискурсом, запускає ланцюгову реакцію. Динаміка цього процесу може залежати від позалінгвальних чинників. Це відбувається в декілька основних етапів шляхом створення і застосування якорів:

- а) вибір якоря-стимулу для активації необхідної реакції;
- б) інтенсивність і періодичність трансляції ключів доступу (вербальних, невербальних) для забезпечення синергії і зростання переживання;
- в) доречність подачі, щоб уникнути запуску механізму байдужості [Зеленін, 2015].

Важливою умовою є вибір відповідної модальності, тобто каналу, що визначає шлях потрапляння інформації до індивіда та рівень продуктивності впливу. Процес мислення індивідуума спирається на досвід, на потік інформації через “три основні входні канали, через які ми, оскільки ми люди, отримуємо уявлення про світ, що нас оточує. Це зір, слух і кінетичне відчуття. Два інших: нюх і смак рідше застосовуються для отримання інформації про світ” [Гриндер, Бэндлер, 2007, с. 132]. Технологія якоріння реалізується у дискурсі фанатських угруповань через такі засоби:

а) візуальні (V) – банери, перфоманс, флаєри, фензини, прапори, розтяжки, бігборди, плакати, клубна і фанатська атрибутика, графіті, татуювання, спілкування в соціальних мережах;

б) аудіальні (A) – кричалки, гасла, пісні, гімни;

в) кінестетичні ключі (K) – фajer-шоу, використання лексем, предикативів відповідної конотації, що відповідають за появу необхідних інтенцій (гордість, гнів, страх тощо), інтонаційне оформлення;

г) поєднання ключів у різних комбінаціях під час комунікації, відеоролики і фільми (мають комплексну основу).

Перевага тому чи іншому виду надається залежно від комунікативної ситуації та прагматичної мети. Від останньої залежить полярність якоря: (позитивний / негативний). Під дією цієї полярності формується якість комунікації (емоційна чи емоційно-агресивна). Для більшої ефективності відбувається застосування змішаних форм каналів трансляції. Це посилює інтерактивний формат мови та обумовлює максимальний вплив на дискурсивну спільноту. Поняття дискурсивної спільноти визначено Дж. Свейлзом як “соціориторичну мережу, сформовану для розв’язання спільного завдання” [Swales, 1990, с. 9]. Вчений схарактеризував її ознаки: спільна комунікативна мета, механізми комунікативної взаємодії, інформування і зворотній зв’язок, набір певних мовленнєвих жанрів і лексичних одиниць, дискурсивна компетенція учасників спільноти [Swales, 1990, с. 24-26]. Важливою характеристикою є спрямованість на “інтенсифікацію механізмів і стереотипів спілкування та використанням із цією метою певних мовленнєвих жанрів і лексико-синтаксичних засобів як критеріїв самоідентифікації у протиставленні “свій – чужий” [Радзівська, 2010, с. 322]. Дискурсивна спільнота футбольних фанатів складається з осіб, що мають спільне уявлення про факти реальної дійсності і комунікації яких спрямовані на досягнення певної мети у парадигмі “свої – чужі”. Ця спільнота здійснює комунікацію в інтернеті, на стадіонах і за їх межами. Вона дотримуються конвенціональних правил: мозаїчне поєднання фрагментів різних комунікативних сфер, концептів, стилів та рівноцінне використання вербальних і невербальних засобів.

Технологія якоріння для впливу на індивідуальну й масову свідомість членів дискурсивної спільноти застосовується у всіх сферах життя. Вчені різних галузей фокусують свою увагу на дослідженні і розробленні ефективних покрокових дій її застосування у різних дискурсивних ситуаціях: інформаційно-

пропагандистській війні [Зеленін, 2015], тренінгах із подолання негативних станів [Боденхамер, Холл, 2016]. Аналіз цих праць дав змогу визначити алгоритм технології якоріння у дискурсі футбольних фанатів. Він має такі етапи (E):

1E – визначити ситуацію, в якій буде необхідним і доречним використання якоря;

2E – створити тему якоря відповідно до глобальної прагматичної мети;

3E – віднайти факти зародження подібних тематичних якорів у свідомості дискурсивної спільноти фанатів. У масовій свідомості завжди є образи-еталони, до яких можна апелювати.

4E – визначити якорі відповідно до модальності і запустити їх. Щоб викликати бажану реакцію, необхідно занурити свідомість дискурсивної групи в емоційні переживання того часу, з яким пов'язане зародження якоря, стимулювати патерни. На піку емоційності якір має знову з'явитися, щоб «заякоритися»;

5E – сформулювати іміджеву презентацію;

6E – посилювати вплив на дискурсивну спільноту шляхом постійної подачі нових ключів відповідно до актуальної ситуації.

Загальний алгоритм технології якоріння у дискурсі футбольних фанатів містить 6 етапів. Їх послідовність є значущою, якщо застосування якоря має на меті довготривалий стабільний результат якоріння. В разі випущення одного із етапів (1 і 2 є обов'язковими) не досягається повне втілення мети.

Технологія якоріння знайшла вираження в дискурсі угруповання футбольних фанатів, що належать німецькій лінгвокультури, в дискурсивній ситуації протесту, підґрунтям якої стала реакція фанатів на прийняття закону про розширення повноважень поліції у Федеральній землі Саксонія [Germany: Dypamo Dresden ...]. Актуалізація інтенції відбувалася на стадіоні, в соціальних мережах й під час неодноразових багатотисячних демонстрацій. До них долучилися і члени суспільства, що не належали до фанатів. Згодом запустилася ланцюгова реакція, що спровокувала акції поза межами комунікації фанатів. Втілення відбувалася згідно з алгоритмом:

1E – відповідно до нового закону поліцейські отримали право на повне спостереження (у тому числі і таємне) за об'єктами і особами, тобто й за фанатами. Ситуація нетипова для дискурсу футбольних фанатів. Їх комунікація з поліцейськими здійснюється відповідно до стратегії “свої – чужі”. Після

прийняття закону футбольні фанати були занепокоєні тим, що держава обмежила їх право на свободу і самовираження. Утворилося підґрунтя для протестної комунікативної інтенції, що стала сприятливою основою для застосування якоря. Перший меседж-заклик до демонстрації був у мережі Інстаграм від організації Schwarz-Gelbe Hilfe, що вже багато років надає безоплатні юридичні послуги фанатам ФК “Dynamo” (Dresden) у разі їх конфлікту з законом: *“Demo-Anruf an alle Dynamofans! Polizeigesetzt stoppen! 26.01.2019, 13 Uhr Dresden, Wiener Platz Fanrechte=Bürgerrechte”* (укр. (надалі переклад у дослідженні подається українською мовою, без позначення укр.) *Закликаємо всіх фанатів Динамо до демонстрації! Зупинимо закон про поліцію! 26.01.2019, о 13 годині в місті Дрезден, Віденська площа Права фанатів=права громадян*) [Rechtshilfekollektiv Chemie Leipzig]. Його транслювало далі в Фейсбучі юридичне об’єднання ФК “Chemie” (Leipzig) фанатам свого клубу: *“Aufruf zur Demo gegen das neue Sächsische Polizeiaufgabengesetz am 26. Januar 2019 in Dresden. Die Freiheit im und außerhalb des Stadions verteidigen!”* (Закликаємо до демонстрації 26 січня 2019 в місті Дрезден проти нового закону про поліцію в Саксонії. Захистимо свободу на стадіоні і за його межами!) [Sghdynamo. “An alle Dynamofans” Instagram]. Відбулася активація консолідуючої інтенції між опозиційними груповими формаціями. Ключові концепти цих меседжів *Recht (право), Freiheit (свобода), Polizeigesetz (закон про поліцію)* обумовили тему якоря.

2E – виникла необхідність у реалізації глобальної актуальної прагматики: *“Grundrechte verteidigen, Freiheit wahren! Polizeigesetzt stoppen!”* (Захистити основоположні права! Зберегти свободу! Зупинити закон про поліцію!). Демократичне суспільство гарантує основні права і свободу, тому їх обмеження є порушенням засад устрою держави.

3E – звернення до масової свідомості фанатів крізь призму актуалізації концептів, значущих для певної лінгвокультури. Так, меседж *“30 Jahre (1989-2019) Freiheit sind uns nicht genug”* (30 років (1989-2019) свободи для нас недостатньо) актуалізовано як банер на стадіоні, кричалка під час гри і в ході демонстрацій та плакати під час протесту [Auch sächsische Fußballfans ...]. Він має лінгвокультурну історію: лише 30 років пройшло після об’єднання Німеччини і отримання її громадянами права на основоположні свободи. Вони не згодні від них відмовитися. Звернення до концепту *FREIHEIT (свобода)* актуалізувало тему якоря і активувало протестну інтенцію комунікації.

© Гончарова Т. В. [Гончарова Т. В.], tatjana-gon@ukr.net

Лінгво-сугестивний потенціал технології якоріння у дискурсі футбольних фанатів (на матеріалі німецької мови) [Лінгво-сугестивный потенциал технологии якорения в дискурсе футбольных фанатов (на материале немецкого языка)] (Українською / На укр. яз.)

4Е – стимуляція патернів відбувалася через: а) кричалки під час матчів і банери з таким самим змістом: “*NEUES POLIZEIGESSETZT? NEIN, DANKE!!*” (Новий закон про поліцію? Ні, дякуємо), (AV); б) банери: “*Heute Fan. Morgen Gefährde? Gegen das neue Polizeigesetz!*” (Сьогодні фанат. Завтра потенційний злочин? Проти нового закону про поліцію!), (V); в) інформаційний флаєр: “*Du bist Gefährder. Keine Dynamospiele mehr für dich. Darfst mit deinen Freunden nicht mehr zum Dynamospiel. Neues Polizeigesetz? Nein, Danke!*” (Ти потенційний злочин. Гра Динамо не для тебе. Ти більше не можеш з друзями бути на матчах Динамо. Новий поліцейський закон? Ні, дякуємо!), (VK); г) дописи в інтернеті: “*Mit dem neuen Polizeigesetz wird genau die Unverhältnismäßigkeit im Gesetz legitimiert und dabei die zugrunde liegenden Grund- und Bürgerrechte des Einzelnen massiv eingeschränkt und zum Teil außer Kraft gesetzt werden*” (Новий закон про поліцію узаконює невідповідність закону і суттєво обмежує основоположні і громадянські права окремих людей і частково позбавляє їх цих прав), (VK) [Sghdynamo. “An alle Dynamofans” Instagram]; г) виступи під час демонстрації: “*Fußballfans sind keine Verbrecher!*” (Футбольні фанати не злочин!), (A) [Germany: Dynamo Dresden ...], д) задокументовані і оприлюднені в інтернеті вимоги футбольних фанатів “*Wir fordern das Ende der systematischen Polizeigewalt gegen ALLE Fußballfans! Die Anerkennung unserer Grundrechte, unserem RECHT auf freie Meinungsäußerung!*” (Ми вимагаємо припинити систематичне свавілля з боку поліції по відношенню до футбольних фанатів! Визнання наших основоположних прав, нашого права на свободу думки!) (VK) [Soko-Dynamo. Dynamofans gehen ...].

Описана дискурсивна ситуація формувалася за різними інформаційними каналами, що застосовувалися як окремо, так і одночасно: VK, AV, AK. Кінестичні ключі поєднувалися з іншими для підсилення інтенції гніву через несправедливість. Вмикання цього каналу відбулося у прикладах в, г, д шляхом вживання низки слів з негативною семантикою (*Grundrechteverletzung* (порушення основоположних прав), *Unverhältnismäßigkeit* (невідповідність), *Ungleichheit* (відсутність рівноправ'я), *Betretungsverbote* (заборона на вхід), *Verletzungen* (порушення), *Polizeigewalt* (насильство з боку поліції); словосполучень іменник + кінестетичний предикатив (*Grund-und Bürgerrechte einschränken* (обмеження основоположних і громадянських прав), *die Reisefreiheit einschränken* (обмеження права на мобільність), *die Reisefreiheit*

abschaffen (скасування права на мобільність), *Besuch von Fußballspielen hindern* (перешкодження відвідування футбольних матчів).

Підвищення емоційності й включення необхідної реакції реалізувалося шляхом використання вербальних і невербальних засобів:

1) для орфографічного і графічного рівнів характерні: а) написання слів заголовними літерами, жирним кеглем або курсивом: “*DEMO-FAN DEMONSTRATION*” (демонстрація фанатів); різними кольорами (переважають такі гами: червоний – для наголошення на важливості інформації (глобальна тема якоря); чорний на жовтому або жовтий на чорному фоні – переважно для передачі протестної інтенції: “*NICHT MIT UNS!*” (З нами цього не зробіть!); білий на чорному фоні – особливі репрезентативні символи “*Soziale Sicherheit!*” (Соціальна безпека!); написані від руки різними кольорами (свідчить про високу зацікавленість); б) інтонація та емоційні стани передаються через повторення символів або їх вживання не відповідно до правил мови: “*!Polizeistaat, NEIN!!!*” (!Полицейська держава, Ні!!!), закреслення: “*Demokratie*” (демократія);

2) лексичний рівень характеризується вживання лексем із позитивною (*frei* (вільний), *solidarisch* (солідарний), *demokratisch* (демократичний), *Freunde* (друзі), *rechtlich* (правовий) й негативною конотацією (*gewalttätig* (насильницький), *Feind* (ворог), *Begrenzung / Eingrenzung* (обмеження)), паралелізмів задля поєднання позитивного і негативного стимулів (*Fan* (фанат) – *Verbrecher* (злочин));

3) на граматику-стилістичному рівні реалізація відбувається через вживання заперечень (*nein, nicht kein*), прийменника *gegen* (проти), еліптичних, окличних і питальних (часто риторичних) речень.

5Е – створено іміджеву презентацію: “*Fanrechte=Bürgerrechte*” (права фанатів=права громадян) актуалізація відбувалася через застосування візуально-аудіального якоря (банери, кричали, відеоролики, флаєри, статті в масмедіа). Він носить символічну природу і впливає на рівень несвідомого, емоційну сферу дискурсивної спільноти фанатів. Образ-стимул оформлений за допомогою мовних засобів (двокомпонентні складні іменники зі спільним компонентом *Rechte* (права)) і математичного знака рівності.

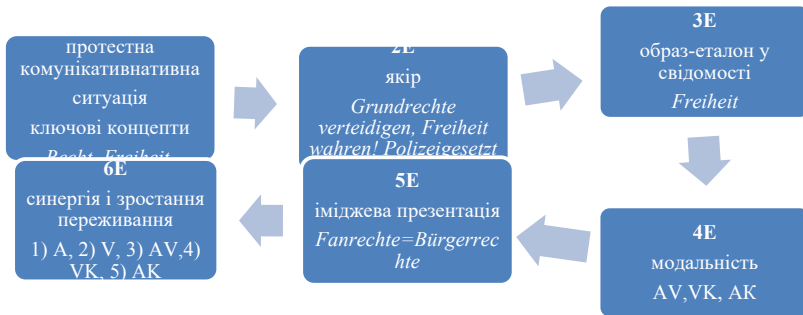
6Е – під час першої демонстрації протестний дискурс ґрунтувався на візуальному якорі: плакати з написами “*Soziale Sicherheit schaffen! Polizeigesetz stoppen!*” (Створити суспільну безпеку! Зупинити закон про поліцію!). Згодом, для підживлення інтенсивності реакції дискурсивної спільноти, вийшла

інформаційна листівка з поясненнями щодо нового закону. В ній ключовою стала паралель між лексемами *Fan* (*фанат*) і *Gefährder* (*особа, яка несе потенційну загрозу суспільній безпеці*). У новому законі часто вживається дієслово *gefährden* (*загрожувати, наражати на небезпеку, створювати небезпеку*). Також визначено термін *die gefährdete Person* (*особа з групи ризику*). Прописано, що це люди, яких має на меті захистити новий закон [Gesetz zur Neustrukturierung ...]. Термін *Gefährder* у тексті відсутній, але він з'явився у фанатських дискурсах у вигляді субстантивованого дієслова (від дієслова *gefährden*) як протест проти того, щоб людину звинувачували у загрозі безпеці лише на підставі підозри на наявність у неї “кримінального потенціалу”. Емоційні комунікації фанатів можуть теж піддаватися загальній підозрі і розглядатися як такі, що становлять потенційну загрозу. Відбулося вмикання доречного стимулу. Це спричинило нову хвилю закликів до демонстрацій. Ініціаторами були фанати ФК “Dynamo” (Dresden). Реалізація відбулася через дописи в соціальних мережах Твітер, Фейсбук, Інстаграм, банери на стадіоні й флаєри: “*Demo-Aufruf DYNAMO-FANDEMONSTRATION GEGEN DAS NEUE POLIZEIGESETZ Sonntag, 03.03.2019 – Start: 10:30 – Cockerwiese*” (*Заклик фанатів Динамо до демонстрації проти нового закону про поліцію, неділя, 03.03.2019 – початок: 10.30 – площа Кокервізе*) [Schwarz-Gelbe Hilfe Twitter]. Під час протестів застосували візуальні якорі у вигляді плакатів з написами: 1) “*Dynamofans gegen Staatsterror*” (*Фанати Динамо проти державного терору*); 2) “*Gegen Polizeiwillkür*” (*проти свавілля поліції*). У тексті першого плакату вжито лексему *Staatsterror* (*терор з боку держави по відношенню до своїх громадян*), що є антонімічною до ключових концептів глобального якоря *Freiheit* (*свобода*) і *Recht* (*право*), а у другому відбулася заміна семи *Gesetz* (*закон*) у юридичному терміні *Polizeigesetz* (*закон про поліцію*) на сему з негативною конотацією *Willkür* (*свавілля*). Це стимулювало посилення якоря. Крім того було застосовано аудіальний ключ у вигляді емоційного виступу одного з фанатів: “*Der Staat dreht die Repressionsschraube immer weiter zu. Normalerweise müssten hier nicht nur Fußballfans, sondern eine komplette Gesellschaft stehen*” (*Держава закручує гвинт репресії все сильніше. Не лише футболні фанати мали б стояти тут, а й все суспільство*) [Sächsische.de. Dynamo-Demo gegen neues Polizeigesetz]. Результатом стала схвальна реакція дискурсивної спільноти. Кінестетичний предикатив *zudrehen* (*закручувати*) включив почуття гніву, яке було підсилено вживанням лексеми з негативною семантикою *die*

Repressionsschraube (звинт репресії). Досягненню максимального ефекту сприяла семантична конструкція, що імітує логічний умовивід *Fußballfans=Gesellschaft* (футбольні фанати=суспільство), що асоціюється з репрезентативним символом *Fanrechte=Bürgerrechte* (права фанатів=права громадян).

Втілення етапів техніки якоріння у протестному дискурсі футбольного фанатського угруповання Німеччини демонструє діаграма.

Діаграма 1. Алгоритм реалізації техніки якоріння у дискурсі німецьких футбольних фанатів

Висновки та перспективи подальших розвідок. Дослідження надало змогу дійти висновку про те, що за рахунок орфографічних, лексико-семантичних і граматико-стилістичних засобів лінгво-сугестивний вплив у дискурсі футбольних фанатів може бути реалізованим. Він спрямований на досягнення певного психологічного стану, посилення емоційності й спонукування до дій. Ключова роль належить технології якоріння, що реалізується у дискурсі фанатів завдяки застосуванню трьох видів модальності – аудіальної, візуальної і кінестетичної. Технологія якоріння вибудовувалася у шість етапів – визначення актуальної ситуації, підбір теми якоря, визначення оптимальної модальності для трансляції якоря і регулярність його подачі, звернення до образу-еталону у свідомості спільноти, створення іміджевої презентації. Ефективність технології забезпечувалася також створенням креолізованих дискурсів, що поєднували вербальні й невербальні засоби.

© Гончарова Т. В. [Гончарова Т. В.], tatjana-gon@ukr.net

Лінгво-сугестивний потенціал технології якоріння у дискурсі футбольних фанатів (на матеріалі німецької мови) [Лінгво-сугестивний потенціал технології якоріння в дискурсі футбольних фанатів (на матеріалі німецького мови)] (Українською / На укр. яз.)

Література:

1. Боденхаммер, Б. *НЛП. Полный курс освоения базовых приемов* (Москва: АСТ, 2016), 448.
2. Бримсон, Д. *Бешенная армия: Облик футбольного болельщика* (Санкт-Петербург: Амфора, 2009) 304.
3. Гриндер, Дж, Бэндлер, Р. *Структура магии (том 2)* (Санкт-Петербург: Прайм-Еврознак, 2007), 384.
4. Зеленін, В. В. *По той бік правди НЛП як зброя* (Київ: Люта справа, 2015), 234.
5. Дейк ван Т. *Дискурс и власть: Репрезентация доминирования в языке и коммуникации*. (Москва: Либроком, 2013), 344.
6. Пильц, Г. А. «Футбол – это наша жизнь: перемены и процессы дифференциации культуры футбольных фанатов.» *Философско-литературный журнал «Логос»* 6 (73). (2009): 114–133.
7. Позднишев, С. В. «Соціально-психологічні особливості іміджу футбольних уболівальників.» *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія Психологічні науки* 21 (45) (2008): 218–224.
8. Процик, І. Р. «“Хохол народився – жид заплакав”: прізвиська футбольних команд та їхніх уболівальників у соціолекті українських футбольних фанатів.» *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія Мовознавств* 2 (24) (2014): 214–220.
9. Радзієвська, Т. В. *Нариси з концептуального аналізу та лінгвістики тексту* (Київ: Інформаційно-аналітичне агентство, 2010), 491.
10. Саппа, М. М. «Футбольні фанати: соціально-психологічний портрет та ставлення до протиправних дій.» *Вісник Національного університету оборони України* 4 (29) (2012): 246–249.
11. Слухай, Н. В. *Сугестивна лінгвістика: лінгвістичне програмування поведінки людини* (Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019), 248.
12. Armstrong, G. *Football hooligans: knowing the score* (Berg Publisher Ltd, 1998), 361.
13. Heitmeyer, W., Peter, J. *Jugendliche Fußballfans. Soziale und Politische Orientierungen, Gesellungsformen, Gewalt* (Weinheim: Juventa-Verlag, 1988), 180.
14. Korzybski, A. *Science and Sanity: An Introduction to Non-Aristotelian Systems and General Semantics* (Institute of General Semantics, 1994), 323.
15. Pearson, G. *An Ethnography of English Football Fans. Cans, Cops and Carnivals* (Manchester: University Press, 2012), 272.
16. Swales, J. M. *Genre analysis: English in academic and research settings* (Cambridge: Cambridge University Press, 1990), 274.

© Goncharova T. V. [Goncharova T. V.], tatjana-gon@ukr.net

Linguo-Suggestive Potential of Anchoring Technology in the Discourse of football Fans (based on German language) [Linguo-sugestyvnyj potencial tehnologii' jakorinnja u dyskursi futbol'nyh fanativ (na materialii nimec'koi' movy)] (in Ukrainian)

Список джерел ілюстративного матеріалу:

17. *Auch sächsische Fußballfans demonstrierten in Dresden* 26.01.2019 https://www.faszination-fankurve.de/index.php?head=auch-saechsische-fussballfans-demonstrierten-in-dresden&folder=sites&site=news_detail&news_id=19699
18. Germany: Dynamo Dresden fans protest new stadium laws, *YouTube*, <https://www.youtube.com/watch?v=A8qnmyZqWGI>.
19. *Gesetz zur Neustrukturierung des Polizeirechtes des Freistaates Sachsen Dresden*, 2. April 2019, http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=17260&dok_art= Drs&leg_per=6.
20. Sghdynamo. “An alle Dynamofans”, *Instagram*, 18. Januar 2019, https://www.instagram.com/p/BsxQ8oBny8Z/?utm_source=ig_embed.
21. Rechtshilfekollektiv Chemie Leipzig, *Facebook*, 15. Januar 2019, <https://www.facebook.com/rechtshilfekollektiv.chemie/photos/a.1177929462307273/1708945389205675/?type=3>.
22. *Sächsische.de. Dynamo-Demo gegen neues Polizeigesetz*, 03. März 2019, <https://www.saechsische.de/dynamo-demo-gegen-neues-polizeigesetz-5042250.html>.
23. *Soko-Dynamo. Dynamofans gehen für Fanrechte auf die Straße*. 08. März 2019, <https://soko-dynamo.org/dynamofans-gehen-fuer-fanrechte-auf-die-strasse/>.
24. *Schwarz-Gelbe Hilfe, Twitter*, 26. Februar 2019, <https://twitter.com/search?q=%23SGSVFL>

References:

1. Bodenhamer, B. *NLP. Polnyj kurs osvoenija bazovyh priemov* [=Complete course of mastering basic techniques] (Moskva: AST, 2016), 448 (In Russ.).
2. Brimson, D. *Beshenaja armija: Oblik futbol'nogo bolel'shchika* [=Army Frenzy: Football Fan Skin] (Sankt-Peterburg: Amfora, 2009) 304 (In Russ.).
3. Grinder, Dzh, Bjendler, R. *Struktura magii (tom 2)* [=The Structure of Magic (Volume 2)] (Sankt-Peterburg: Prajm-Jevroznak, 2007), 384 (In Russ.).
4. Zelenin, V. V. *Po toj bik pravdi NLP jak zbroja* [=Po toj bik pravdi NLP jak zbroja] (Kiïv: Ljuta sprava, 2015), 234 (In Ukr.).
5. Dejk van T. *Diskurs i vlast': Reprezentacija dominirovanija v jazyke i komunikacii* [=Discourse and Power: Representation of Dominance in Language and Communication] (Moskva: Librokom, 2013), 344 (In Russ.).
6. Pil'c, G. A. “Futbol – jeto nasha zhizn': peremeny i processy differenciacii kul'tury futbol'nyh fanatov.” [=Football is our life: changes and processes of differentiation of the culture of football fans] *Filosofsko-literaturnyj zhurnal “Logos”* 6 (73). (2009): 114–133 (In Russ.).
7. Pozdnishev, C. V. “Social'no-psihologichni osoblivosti imidzhu futbol'nih ubolival'nikiv.” [=Social and psychological features of football fans] *Naukovij chasopis NPU imeni M. P. Dragomanova. Serija Psihologichni nauki* 21 (45) (2008): 218–224 (In Ukr.).

8. Procik, I. R. “Hohol narodivsja – zhid zaplakav”: prizvis'ka futbol'nih komand ta ihnih ubolival'nikov u sociolekti ukrains'kih futbol'nih fanativ.” [=Khokhol was born - a Jew cried ”: nicknames of football teams and their fans in the sociolect of Ukrainian football fans/ *Naukovi zapiski Ternopil's'kogo nacional'nogo pedagogichnogo universitetu. Serija Movoznavstv* 2 (24) (2014): 214–220 (In Ukr.).
9. Radzievs'ka, T. V. *Narisi z konceptual'nogo analizu ta lingvistiki tekstu* [=Essays on conceptual analysis and linguistics of the text] (Kii'v: Informacijno-analitichne agentstvo, 2010), 491 (In Ukr.).
10. Sappa, M. M. “Futbol'ni fanati: social'no-psihologichnij portret ta stavlennja do protipravnih dij.” [=Football fans: socio-psychological portrait and attitude to illegal actions].” *Visnik Nacional'nogo universitetu oboroni Ukraini* 4 (29) (2012): 246–249 (In Ukr.).
11. Sluhaj, N. V. *Sugestivna lingvistika: lingvistichne programuvannja povedinki ljudini* [=Suggestive linguistics: linguistic programming of human behavior] (Kii'v: Vidavnychij dim Dmitra Burago, 2019), 248 (In Ukr.).
12. Armstrong, G. *Football hooligans: knowing the score* (Berg Publisher Ltd, 1998), 361.
13. Heitmeyer, W., Peter, J. *Jugendliche Fußballfans. Soziale und Politische Orientierungen, Gesellungsformen, Gewalt* (Weinheim: Juventa-Verlag, 1988), 180.
14. Korzybski, A. *Science and Sanity: An Introduction to Non-Aristotelian Systems and General Semantics* (Institute of General Semantics, 1994), 323.
15. Pearson, G. *An Ethnography of English Football Fans. Cans, Cops and Carnivals* (Manchester: University Press, 2012), 272.
16. Swales, J. M. *Genre analysis: English in academic and research settings* (Cambridge: Cambridge University Press, 1990), 274.
17. *Auch sächsische Fußballfans demonstrierten in Dresden*, 26.01.2019 https://www.faszination-fankurve.de/index.php?head=auch-saechsische-fussballfans-demonstrierten-in-dresden&folder=sites&site=news_detail&news_id=19699
18. Germany: Dynamo Dresden fans protest new stadium laws, *YouTube*, <https://www.youtube.com/watch?v=A8qnmYzqWGI>.
19. *Gesetz zur Neustrukturierung des Polizeirechtes des Freistaates Sachsen Dresden*, 2. April 2019, http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=17260&dok_art= Drs&leg_per=6.
20. Rechtshilfekollektiv Chemie Leipzig, *Facebook*, 15. Januar 2019, <https://www.facebook.com/rechtshilfekollektiv.chemie/photos/a.1177929462307273/1708945389205675/?type=3>.
21. Sghdynamo. “An alle Dynamofans”, *Instagram*, 18. Januar 2019, https://www.instagram.com/p/BsxQ8oBny8Z/?utm_source=ig_embed.
22. *Sächsische.de. Dynamo-Demo gegen neues Polizeigesetz*, 03. März 2019, <https://www.saechsische.de/dynamo-demo-gegen-neues-polizeigesetz-5042250.html>.
23. *Soko-Dynamo. Dynamofans gehen für Fanrechte auf die Straße*. 08. März 2019, <https://soko-dynamo.org/dynamofans-gehen-fuer-fanrechte-auf-die-strasse/>.
24. Schwarz-Gelbe Hilfe, *Twitter*, 26. Februar 2019, <https://twitter.com/search?q=%23SGSVFL>.

© Goncharova T. V. [Goncharova T. V.], tatjana-gon@ukr.net

Linguo-Suggestive Potential of Anchoring Technology in the Discourse of football Fans (based on German language) [Lingvo-sugestivnyj potencial tehnologii' jakorinnja u diskursi futbol'nyh fanativ (na materialii nimec'koi' movy)] (in Ukrainian)